

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas

2007 m. lapkričio 7 d., Briuselis

PLENARINĖ ASAMBLĖJA

2007 m. SPALIO 24–25 d.

PRIIMTŲ NUOMONIŲ SANTRAUKA

Nesutrumpintas EESRK nuomones oficialiomis kalbomis galima rasti Komiteto tinklalapyje

http://eesc.europa.eu/activities/press/summaries_plenaries/index_en.asp

Plenarinės asamblėjos metu įvyko atviras posėdis dėl „Klimato kaitos ir Lisabonos strategijos“. Be to, joje dalyvavęs Europos Komisijos narys **Léonard Orban** kalbėjo tema „Daugiakalbystė – politika visiems suinteresuotiems subjektams ir jiems dalyvaujant“.

1. KLIMATO KAITA

- ***Klimato kaita ir Lisabonos strategija***

- **Pranešėjas** Ernst Erik Ehnmark (Darbuotojai – SE)

- **Nuoroda.** Nuomonė savo iniciatyva – CESE 1458/2007

- **Svarbiausios nuostatos**

Klimato kaita kelia pavojų ne tik mūsų gerovei, bet ir išlikimui. Pavojus kyla visiems ir jis vis sparčiau didėja, nes išmetama vis daugiau teršalų. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) skubiai prašo Europos Komisijos inicijuoti programas ir priemones šių metų kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos nustatytiems aukštiesiems tikslams įgyvendinti. Piliečiai laukia aiškių prioritetų ir priemonių. Europa turėtų imtis iniciatyvos ne tik planuojant, bet ir tuos planus įgyvendinant.

EESRK primygtinai rekomenduoja į Lisabonos strategiją dėl konkurencingumo ir darbo vietų įtraukti klimato kaitos klausimo sprendimą. Taikant Lisabonos strategiją ir suteikus jai „ekologinį“ atspalvį, ES galėtų pasinaudoti jau sukurta struktūra, turinčia aiškią metodiką ir puikiai veikiančią koordinavimo sistemą. ES turi tvarkytis kuo racionaliau ir, kai galima, pasinaudoti esama sinergija. Klimato kaitos problemų sprendimas gali turėti teigiamos įtakos konkurencingumui. Pasaulio rinkose pvz., transporto, ieškoma naujų energijos taupymo sprendimų. Reikėtų daugiau investuoti į mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą.

Atsižvelgiant ir į ekonomiką, ir į klimato kaitą svarbu, kad būtų priimtose Lisabonos strategijos „tvaraus vystymosi“ tikslė numatytos priemonės. Todėl naujojoje Lisabonos strategijos trejų metų programoje turėtų būti nuodugnai išnagrinėta „augimo“ apibrėžtis. Būtina skatinti augimą, nedidinantį anglies dvideginio taršos ar net teigiamai veikiančią anglies dvideginio balansą. Komitetas keletą kartų pabrėžė, kad negalima kalbėti vien tik apie kiekybinį augimą, bet būtina nauja augimo koncepcija, kurioje svarbiausia vieta tektų kokybiniais, tvarumo kriterijais grindžiamiems tikslams. Šie tvarumo kriterijai, žinoma, apimtų ekonomikos augimo atsiejimą nuo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio didėjimo.

- **Asmuo pasiteirauti** Robert Kaukewitsch

(Tel. 00 32 2 282 23 66, el. paštas robert.kaukewitsch@eesc.europa.eu)

2. ENERGETIKA

- **Biokuro vartojimo pažanga**

- **Pranešėjas** Edgardo Maria Iozia (Darbuotojai – IT)
- **Nuoroda.** COM(2006) 845 galutinis – CESE 1449/2007
- **Svarbiausios nuostatos**

Išvados ir rekomendacijos

- Komitetas pritaria kovo 8–9 d. pavasario Europos Vadovų Tarybos išvadoms.
- Vis dėlto, naudojant pirmosios kartos biokurą kyla daug sunkumų, jis ne visai atitinka Europos tikslus. Gamybos ir aplinkosaugos sąnaudos didelės, grūdai atitenka kitiems tikslams nei žmonių ir gyvulių reikmės ir, kaip teigia Maisto ir žemės ūkio organizacija (angl. FAO), biokuras didina grūdų kainas pasaulio rinkose.

Ypač daug dėmesio reikėtų skirti šioms su biodyzelinu susijusioms problemoms:

- mažam produktyvumui,
- didelėms sąnaudoms (0,4–0,7 EUR/l),
- stabilumo problemoms (oksiduotų grupių buvimui), dėl kurių kyla sandėliavimo sunkumų.

Dirbant su etanoliumi kyla šios problemos:

- mažas produktyvumas (nors ir ne toks mažas kaip biodyzelino),
- sunaudojama daug vandens ir trąšų,
- netinkamas tiekti naftos produktams pritaikytiems vamzdynais (dėl korozijos).
- Komitetas pabrėžia, kad reikia atidžiai įvertinti socialinį, ekonominį biokuro plėtojimo poveikį, jo poveikį aplinkai ir su biokuru susijusius techninius klausimus. Vienas iš konkrečių klausimų – biokuro žaliavų produktyvumas: iš vienos tonos runkelių pagaminama maždaug 400 litrų bioetanolio (maždaug 1 500 Mcal). Žinant, kiek energijos reikia norint biomasę paversti biokuru, šis santykis tampa neekonomiškas ir neproduktyvus.
- Komitetas pažymi, kad vertinant vien aplinkosaugos požiūriu reikia atsižvelgti į pavojų, kylantį dėl miško kirtimo ir žaliavos saugojimo. Reikia aiškiai ir atidžiai iširti su tuo susijusius biologinius ir biocheminius aspektus.
- Komitetas mano, kad būtina speciali dirvožemio priežiūra ir apsauga.

- Komitetas ragina Komisiją ir visas Europos institucijas sutelkti dėmesį į vandens sunaudojimą gaminant biokūrą.
 - Komitetas mano, kad reikia toliau remti antrosios ir net trečiosios kartos biokuro, pvz., biobutanolio, mokslinius tyrimus ir plėtrą.
 - Komitetas mano, kad biokuro plėtojimas gali suteikti Europos ekonomikai galimybių ir padėti pasiekti Lisabonos darbotvarkės tikslus.
 - Reikėtų skatinti ūkininkavimo sektorių atrasti galimybių biokuro plėtros srityje.
 - Komitetas siūlo Komisijai išanalizuoti galimybę išplėsti dujų išmetimo sertifikatų sistemą ir taikyti ją transportui, nes jie gali dar labiau skatinti ieškoti naujų sprendimų žalingų išmetamų teršalų kiekiui sumažinti.
 - Komitetas ragina Komisiją sukurti privalomą ir išsamią sertifikatų sistemą, kurią diegiant visais etapais būtų sudarytos sąlygos tvariai biokuro gamybai.
- *Asmuo pasiteirauti Sven Dammann*
(Tel. 00 32 2 546 93 66, el. paštas svenn.dammann@eesc.europa.eu)
- ***Lengvųjų automobilių ir nedidelės galios prekybos transporto priemonių išmetamų CO₂ dujų mažinimas***
- **Pranešėjas** Virgilio Ranocchiaro (Darbdaviai – IT)
- **Nuoroda.** COM(2007) 19 galutinis – CESE 1450/2007
- **Svarbiausios nuostatos**

EESRK pritaria Europos Komisijos iniciatyvai ir mano, kad lengvųjų automobilių tobulinimas turi būti suderintas su gamintojo pajėgumu patobulinti taikyti ir ekonominiu, ir technologijų požiūriu, taip pat su galimų pirkėjų perkamąja galia. Turėtų būti nustatyta socialiniu, ekonominiu ir aplinkos požiūriu veiksmingiausia teisinė sistema. Atliekant visapusišką ir išsamų poveikio vertinimą, reikėtų atsižvelgti į šiuos veiksnius: naudą bei sąnaudas, susijusias su įvairiomis galimybėmis, pakaitiniais degalais, mokesčių lengvatomis, padangų, kurio pasipriešinimas riedėjimui yra žemas, naudojimu ir kt. EESRK taip pat tikisi, kad pasirinktos teisinės priemonės bus kiek įmanoma neutralios gamintojų konkurencijos požiūriu. Galiausiai, EESRK reiškia susirūpinimą dėl Komisijos plano siūlyti teisės aktus dėl nedidelės galios prekybos transporto priemonių.

- *Asmuo pasiteirauti Siegfried Jantscher*
(Tel. 00 32 2 546 82 87, el. paštas siegfried.jantscher@eesc.europa.eu)

3. LISABONOS STRATEGIJA

- *Verslumo ugdymas ir Lisabonos darbotvarkė*

- **Pranešėja** Madi Sharma (Darbdaviai – UK)
- **Bendrapranešėjis** Jan Olsson (Įvairūs interesai – SE)
- **Nuoroda.** Nuomonė savo iniciatyva – CESE 1460/2007
- **Svarbiausios nuostatos**

Komitetas

- mano, kad verslumą plačiausia prasme reikėtų išskirti Lisabonos darbotvarkėje kaip vieną svarbiausių priemonių, skirtų sukurti daugiau ir geresnių darbo vietų, pasiekti socialinę sanglaudą ir kovoti su socialine atskirtimi;
- mano, kad lavinant ir mokant visų amžiaus grupių ir skirtingų gebėjimų asmenis būtina skatinti kiekvieno iš jų kūrybingumą ir atskleisti galimybes;
- pabrėžia, kad, siekiant ugdyti bendruomenių, organizacijų ir asmenų verslumą plačiausia prasme, reikėtų suburti viešuosius ir privačiuosius dalyvius;
- ragina Europos Komisiją sudaryti programą pažangai apžvelgti ir geriausiai patirčiai skleisti. Svarbu keistis geriausia patirtimi, o padarytą pažangą galima apžvelgti kasmetinėse vertinimo konferencijose;
- norėtų, kad socialiniai partneriai apsvaistytų verslumo ugdymo naudą ir rastų bendrą pagrindą holistiniams veiksams;
- pabrėžia, kad būtina aktyvinti socialinės ekonomikos ir nevyriausybinę organizacijų vaidmenį visuomeniniais tikslais ugdant verslumą ir diegiant socialines naujoves;
- remia Užimtumo, socialinių reikalų ir lygių galimybių generalinio direktorato iniciatyvą pradėti taikyti išsamią verslumo strategiją ir ketina joje aktyviai dalyvauti;
- pabrėžia, kad žiniasklaida atlieka pagrindinį vaidmenį Europoje ugdant verslumą;
- norėtų paskatinti Komisijos narius Ján Figel ir Günter Verheugen bendra Švietimo ir kultūros bei Įmonių ir pramonės generalinių direktoratų iniciatyva pabrėžti su verslumu

susijusių įgūdžių ir požiūrio teikiamą naudą bei vertę įgyvendinant Lisabonos darbotvarkę ir 2009 m. paskelbti „Kūrybingumo, inovacijų ir verslumo ugdymo metais“.

- *Asmuo pasiteirauti Torben Bach Nielsen*
(Tel. 00 32 2 546 96 19, el. paštas torben.bachnielsen@eesc.europa.eu)

4. TRANSPORTAS

- ***Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimas / kelių transportas***
- **Pranešėjas** Frederik Adrian Osborn (Įvairūs interesai – UK)
- **Nuoroda.** COM(2007) 18 galutinis – 2007/0019 COD – CESE 1454/2007
- **Svarbiausios nuostatos**

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) tvirtai remia Europos Sąjungos ketinimus spręsti klimato kaitos problemą mažinant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Komiteto nuomone, transporto sektoriuje reikia veikti iš pagrindų – pradėdant nuo veiksmų, kurie daugelį metų lėmė nuolatinį visų rūšių transporto augimą. Komitetas taip pat mano, jog yra nemažai galimybių pasiekti, kad visų rūšių transporto priemonės efektyviau vartotų energiją. Komitetas apgailestauja, kad Komisija akivaizdžiai sušvelnino savo pirminius ketinimus dėl automobilių variklių efektyvumo ir kad ji, sumažindama spaudimą automobilių pramonei siekti aukštesnių standartų, padidino biodegalų naudojimo tikslus.

Komitetas iš esmės pritaria biodegalų platinimui Europos Sąjungoje, tačiau mano, kad bendrą biodegalų į aplinką išskiriamo CO₂ poveikį reikia kruopščiai įvertinti ir kad platinimo mastas ir tempas turi būti nuolat kontroliuojami. Konkrečiai, Europos Komisija turėtų patikslinti, kaip ketina iki 2020 m. biodegalų naudojimą padidinti iki 10 proc., atsižvelgdama į Tarybos nustatytas sąlygas šiam tikslui pasiekti, ir turėtų iš dalies pakeisti šį požiūrį tuo atveju, jeigu paaiškės, kad anglies dioksido sumažėja mažiau, negu tikėtasi, arba jeigu atsirastų kitas nepageidaujamas poveikis pasaulio žemės ūkio struktūrai ar biologinei įvairovei.

EESRK sutinka, kad vis dėlto tikslinga pakeisti transporto degalų kokybės rodiklių taisyklės taip, kaip siūloma dabartinėje direktyvoje, kad būtų galima gaminti ir prekiauti naujos klasės benzinu su didele biodegalų dalimi, su sąlyga, kad bus atsižvelgta į nuogastavimus dėl galimo taršos poveikio.

Komitetas labai pritaria pasiūlymui reikalauti, kad degalų gamintojai stebėtų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurias išskiria jų į rinką pateikiami degalai, gyvavimo ciklą ir informuotų apie tai bei kad jie nuo 2010 iki 2020 m. mažintų šių išmetamų dujų kiekį 1 proc. per metus.

Komitetas mano, kad yra svarių argumentų šią veiklą vykdyti Europos lygiu, užuot palikus ją valstybių narių kompetencijai.

- *Asmuo pasiteirauti Yvette Azzopardi*
(Tel. 00 32 2 546 98 18, el. paštas yvette.azzopardi@eesc.europa.eu)
- **Motorinės transporto priemonės: registracinio numerio ženklo žibintai**
C kategorijos nuomonė
- **Nuoroda.** COM(2007) 451 galutinis – 2007/0162 COD – CESE 1447/2007
- *Asmuo pasiteirauti João Pereira dos Santos*
(Tel. 0032 2 546 9245, el. paštas Joao.pereiradossantos@eesc.europa.eu)
- **Žemės ūkio traktoriai: radijo trukdžių slopinimas**
C kategorijos nuomonė
- **Nuoroda.** COM(2007) 462 galutinis – 2007/0166 COD – CESE 1448/2007
- *Asmuo pasiteirauti João Pereira dos Santos*
(Tel. 0032 2 546 9245, el. paštas Joao.pereiradossantos@eesc.europa.eu)
- **Krovinių vežimo keliais kontrolė: įgyvendinimo įgaliojimai**
C kategorijos nuomonė
- **Nuoroda.** COM(2007) 509 galutinis – 2007/0184 COD – CESE 1453/2007
- *Asmuo pasiteirauti Siegfried Jantscher*
(Tel. 00 32 2 546 8287, el. paštas siegfried.jantscher@eesc.europa.eu)

5. PRAMONĖS POLITIKA IR INOVACIJOS

- **Naujoviškų vaistų iniciatyva. Bendrosios įmonės įsteigimas**
- **Pranešėjas** Gérard Dantin (Darbuotojai – FR)
- **Nuoroda.** COM(2007) 241 galutinis – 2007/0089 CNS – CESE 1441/2007

– **Svarbiausios nuostatos**

EESRK palankiai vertina tai, kad prieš rengiant reglamentą buvo plačiai konsultuojamasi, ir pritaria pasiūlymui kasmet skelbti NVI BĮ veiklos ataskaitą. Tačiau Komitetas apgailestauja, kad išsamiai neįvertinta ankstesnių Europos technologijų platformų veikla ir jos rezultatai.

Farmacijos pramonė laikoma svarbiu strateginiu sektoriumi, o jos produktai nepaprastai reikalingi Europos piliečių sveikatai ir gerovei. Turint omenyje šią nuostatą ir Europos nuosmukį farmacinių mokslinių tyrimų srityje, sprendimas įsteigti NVI BĮ (Naujoviškų vaistų iniciatyvos bendrąją įmonę) ypač pagrįstas.

EESRK rekomenduoja

- pagerinti naujų vaistų saugumo ir veiksmingumo prognozes,
- vengti lėšų švaistymo, kaip tai daroma šiuo metu, kai privačiojo ir viešojo sektoriaus veikla sutampa,
- mažinti specialistų kvalifikacijos spragas,
- sudaryti galimybę reikalingoms sinergijoms plėtoti.

– *Asmuo pasiteirauti Claudia Drewes-Wran*

(Tel. 00 32 2 546 80 67, el. paštas Claudia.dreweswran@eesc.europa.eu)

• ***Įterptųjų kompiuterinių sistemų bendra technologijų iniciatyva ir bendrosios įmonės ARTEMIS įsteigimas***

– **Pranešėjas** Gérard Dantin (Darbuotojai – FR)

– **Nuoroda.** COM(2007) 243 galutinis – 2007/0088 CNS – CESE 1442/2007

– **Svarbiausios nuostatos**

EESRK pabrėžia siūlomos novatoriškos investicijų strategijos, kuri leistų suvienyti Bendrijos, įmonių, skirtingų valstybių narių ir dalyvaujančių MTTP struktūrų išteklius, svarbą.

Komiteto požiūriu, bendroji įmonė ARTEMIS, grindžiama viešojo ir privataus sektoriaus partneryste, yra tinkamas pagrindas Europos mokslinių tyrimų erdvei kurti ir svarus indėlis didinant Europos įmonių konkurencingumą.

EESRK rekomenduoja

- iš esmės supaprastinti procedūras,

Grefe CESE 167/2007 (FR) MP/je

.../...

- vykdyti informavimo programą, kuri padėtų sutelkti reikiamus ekonominius išteklius,
 - sudaryti profesinio mokymo programas, kurios leistų darbuotojų kvalifikaciją priderinti prie ARTEMIS sukurtų darbo vietų.
- *Asmuo pasiteirauti Claudia Drewes-Wran*
(Tel. 00 32 2 546 80 67, el. paštas Claudia.dreweswran@eesc.europa.eu)
- **„Švaraus dangaus“ bendrosios įmonės įsteigimas**
 - **Pagrindinis pranešėjas** Gérard Dantin (Darbuotojai – FR)
 - **Nuoroda.** COM(2007) 315 galutinis – 2007/0118 CNS – CESE 1443/2007
 - *Asmuo pasiteirauti Filipa Pimentel*
(Tel. 00 32 2 546 84 44, el. paštas Filipa.Pimentel@eesc.europa.eu)
 - **Bendrosios įmonės ENIAC įsteigimas**
 - **Pagrindinis pranešėjas** Gérard Dantin (Darbuotojai – FR)
 - **Nuoroda.** COM(2007) 356 galutinis – 2007/0122 CNS – CESE 1444/2007
 - *Asmuo pasiteirauti Filipa Pimentel*
(Tel. 00 32 2 546 84 44, el. paštas Filipa.Pimentel@eesc.europa.eu)

6. ŽEMĖS ŪKIO POLITIKA

- **BŽŪP būklė ir ateitis po 2013 m.**
- **Pranešėjas** Adalbert Kienle (Darbdaviai – DE)
- **Nuoroda.** Tiriamoji nuomonė – CESE 1457/2007
- **Svarbiausios nuostatos**

EESRK mano, kad, atliekant būklės įvertinimą, reikia nuodugniai patikrinti administracinius reikalavimus, susijusius su bendrąja išmoka ūkiui ir kompleksiniu paramos susiejimu. EESRK nuomone, ir ateityje parama daugiafunkcionalumui ir įpareigojimui pagal EB sutarties 33 straipsnį (BŽŪP tikslai), pareikalaus taikyti priemones, kurios:

- gali padėti įveikti didėjančio žemės ūkio rinkų nestabilumo riziką,

- gali užtikrinti, kad nustatant aukštus gamybos standartus, gamyba netaps beprasmė, leidžiant importuoti produktus, neatitinkančius ES reikalavimų,
- padės ir ateityje užtikrinti platų maisto produktų asortimentą.

– *Asmuo pasiteirauti Arturo Iñiguez Yuste*

(Tel. 00 32 2 546 87 68, el. paštas arturo.iniguez@eesc.europa.eu)

7. REGIONINĖ POLITIKA

- ***Kompensacinės išmokos mažiau palankioms ūkininkauti vietovėms***

- **Pranešėjas** Adalbert Kienle (Darbdaviai – DE)
- **Nuoroda.** Nuomonė savo iniciatyva – CESE 1456/2007

- **Svarbiausios nuostatos**

EESRK mano, kad gamtinių kliūčių turinčioms vietovėms reikalingas ypatingas visuomenės ir politikų dėmesys. Tas pats taikoma ir kitoms šioje nuomonėje aptariamoms nepalankioms ūkininkauti vietovėms (tarpinėms zonoms). EESRK Europos Sąjungos ir valstybių narių bendrai skiriamą kompensaciją vertina kaip būtina priemonę šių vietovių kultūriniam kraštovaizdžiui ir žemės ūkiui išsaugoti ir atkreipia dėmesį į būtinybę laikui bėgant užtikrinti patikimesnį išmokų skyrimą.

– *Asmuo pasiteirauti Arturo Iñiguez Yuste*

(Tel. 00 32 2 546 87 68, el. paštas arturo.iniguez@eesc.europa.eu)

8. PAGALBA VYSTYMUISI

- ***ES imigracija ir bendradarbiavimo su kilmės šalimis politika siekiant skatinti vystymąsi***

- **Pranešėjas** Pariza Castaños (Darbuotojai – ES)
- **Nuoroda.** Nuomonė savo iniciatyva – CESE 1461/2007

- **Svarbiausios nuostatos**

Nuo 2006 m. nagrinėjant migracijos ir vystymosi ryšius, migracijos reiškinį imta stebėti nauju aspektu, pagal kurį atsižvelgiama į kilmės šalių interesus taip keičiant Europoje vyravusį požiūrį, kai migracijos politika apibrėžiama atsižvelgiant tik į priimančiųjų šalių poreikius ir interesus.

Iki šiol ES vystomojo bendradarbiavimo politikoje migracijos svarbai kovojant su skurdu buvo skiriama nedaug dėmesio.

Nors šia politika tiesiogiai nesiekama skatinti migrantų judėjimo ar jį kontroliuoti, kova su skurdu ir nelygybe gali būti viena iš priemonių, padėsiančių sumažinti pagrindines nepageidaujamos migracijos priežastis.

EESRK siūlo Komisijai, Parlamentui ir ES Tarybai skatinti sukurti tarptautinę teisinę migracijos sistemą, kuri patektų į išorės politikos sistemą ir būtų grindžiama Visuotine žmogaus teisių deklaracija, Tarptautinių pilietinių ir politinių teisių paktu bei Tarptautiniu ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktu.

EESRK remia naują požiūrį į Europos politiką: imigracijos politika turėtų būti vykdoma bendradarbiaujant su kilmės šalimis, kad migracija taptų vienu iš jų vystymąsi lemiančių veiksnių. Dėl to reikia peržiūrėti daugelį šios politikos aspektų, įskaitant aspektus, susijusius su priėmimo kriterijais ir imigrantų judumo galimybėmis.

EESRK mano, kad, siekiant kuo didesnės naudos iš lėšų pervedimų kilmės šalims, finansinio tarpininkavimo siunčiant perlaidas įkainiai turėtų būti mažinami.

ES privalo remti tarpvalstybinius išveivių tinklus kaip vieną iš priemonių skatinti vystymąsi kilmės šalyse.

EESRK teigia, kad grįžimas ir geresnės judėjimo galimybės yra būdas susigrąžinti žmogiškąjį kapitalą ir išvengti protų nutekėjimo. Jis reikalauja vystymosi tikslus atitinkančios migrantų atvykimo politikos, kadangi leidžiant atvykti skatinamas vystymasis.

- *Asmuo pasiteirauti Pierluigi Brombo*
(Tel. 00 32 2 546 97 18, el. paštas pierluigi.brombo@eesc.europa.eu)

9. SOCIALINĖ APSAUGA IR DARBUOTOJŲ APSAUGA

- ***Kreditai ir socialinė atskirtis pasiturinčioje visuomenėje***
- **Pranešėjas** Jorge Pegado Liz (Įvairūs interesai – PT)
- **Nuoroda.** Nuomonė savo iniciatyva – CESE 1459/2007
- **Svarbiausios nuostatos**

Nesant Bendrijos gairių šioje srityje, įvairios valstybės narės sukūrė savo nacionalines teisės sistemas, skirtas užkirsti kelią atskiriems asmenims ir šeimoms pernelyg išiskolinti, kelti bylas tiems, kurie išiskolina, padėti jiems išsimokėti skolas ir suteikti paramą.

Nuomonėje siūloma įsteigti Europos įsiskolinimo observatoriją šio reiškinio raidai Europos lygiu stebėti sudarant galimybes visų suinteresuotų šalių tarpusavio dialogui, siūlant ir koordinuojant priemones jam užkirsti kelią ir jį sumažinti, o vėliau įvertinant tų priemonių poveikį.

Komitetas žino, kad tokio pobūdžio ir masto koordinavimo priemonės įmanomos tik tada, jei Komisija, Europos Parlamentas ir Taryba, glaudžiai bendradarbiaudami su organizuota pilietine visuomene, atstovaujančia daugumai šiuo klausimu suinteresuotų asmenų (šeimoms, darbuotojams, vartotojams, finansų įstaigoms ir pan.) nuspręs, kad šis klausimas taps prioritetiniu ir imsis veiksmų.

Primygtinai rekomenduojama tęsti pradėtą darbą atliekant svarbiausius mokslinius tyrimus, rengiant konsultacijas, teikiant teisėkūros ir kitus atitinkamus pasiūlymus, pradedant nuo žaliosios knygos paskelbimo, apibrėžiančios ir nustatančios klausimo sąlygas, leidžiančios visoms suinteresuotoms šalims pareikšti nuomonę surengiant plataus masto viešas konsultacijas.

EESRK ragina Europos Parlamentą ir Tarybą skirti dėmesį svarbiausiems klausimams, kuriuos šioje nuomonėje stengiamasi spręsti pilietinės visuomenės vardu, ir laikyti juos prioritetiniais politinės darbotvarkės klausimais.

– *Asmuo pasiteirauti Ewa Kaniewska*

(Tel. 00 32 2 546 81 17, el. paštas ewa.kaniewska@eesc.europa.eu)

• ***Senyvo amžiaus žmonių orumą žeminantis elgesys***

– **Pranešėja** Renate Heinisch (Ivairūs interesai – DE)

– **Nuoroda.** Tiriamoji nuomonė – CESE 1465/2007 (f. 7652)

– Svarbiausios nuostatos

Komitetas

- pabrėžia, kad Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 25 straipsnyje teigiama, kad Sąjunga pripažįsta ir gerbia pagyvenusių žmonių teisę gyventi oriai ir nepriklausomai. Ateities iššūkis – šį demografinį pokytį valdyti ieškant jo teigiamų pusių;
- pabrėžia, kad senyvo amžiaus žmonių orumą žeminantis elgesys – mažai svarstyta problema. Ypatinga grėsmė kyla senyviems žmonėms, kuriems reikalinga globa ir (arba) kurie gyvena izoliuotai namuose arba globos įstaigose;
- ragina ES Tarybai pirmininkaujančias valstybes, Europos Komisiją ir valstybes nares atkreipti dėmesį į senyvo amžiaus žmonių, ypač tų, kuriems reikalinga globa, orumą žeminančio elgesio problemą;

Grefe CESE 167/2007 (FR) MP/je

.../...

- mano, kad reikia parengti bendrą visos Europos strategiją. Ši visos Europos strategija turi remtis ES masto tyrimu dėl senyvo amžiaus žmonių, ypač tų, kuriems reikalinga globa, orumą žeminančio elgesio;
 - mano, kad, siekiant užtikrinti globos kokybę ir skatinti globos ir slaugos standartų kūrimą būtina nacionaliniu ir ES mastu keisti geros praktikos metodus ir modelius;
 - mano, kad tik atitinkamu nacionaliniu lygiu galima veiksmingai kovoti su senyvo amžiaus žmonių, ypač tų, kuriems reikalinga globa, orumą žeminančiu elgesiu. Todėl nacionaliniuose veiksmų planuose visų pirma turėtų būti numatyta:
 - visų pirma, informuojant visuomenę laužyti su senyvo amžiaus žmonių orumą žeminančiu elgesiu susijusius tabu,
 - parengti pagrindų direktyvas ir teisinę bazę, atitinkančią Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,
 - parengti nacionalines ataskaitas, kaip užkirsti kelią senyvo amžiaus žmonių orumą žeminančiam elgesiui namuose arba stacionarios globos įstaigose,
 - gerinti visų tiesiogiai su globa susijusių asmenų ir institucijų informuotumą, didinti jų galimybes imtis veiksmų ir stiprinti bendradarbiavimą,
 - sukurti platų, lengvai pasiekiamą ir (taip pat) konfidencialiai prieinamą konsultacinių tarybų tinklą,
 - sudaryti krūvio sumažinimo galimybes artimuosius prižiūrintiems šeimos nariams ir konsultavimo bei paramos galimybes profesionaliems slaugytojams,
 - sukurti visų tiesiogiai su globa susijusių asmenų ir institucijų tinklus.
- *Asmuo pasiteirauti Torben Bach Nielsen*
(Tel. 00 32 2 546 96 19, el. paštas torben.bachnielsen@eesc.europa.eu)
- ***Bendrijos statistika apie visuomenės sveikatą ir darbuotojų sveikatą bei saugą***
 - **Pranešėjas** Daniel Retureau (Darbuotojai – FR)
 - **Nuoroda.** COM(2007) 46 galutinis – 2007/0020 (COD) – CESE 1463/2007
 - **Svarbiausios nuostatos**

Komitetas pritaria siūlomam reglamentui ir jo teisiniam pagrindui. Pasiūlymas atitinka subsidiarumo ir proporcingumo principus, kartu padeda rinkti statistinius duomenis, naudingus įgyvendinant Bendrijos sveikatos ir saugos darbe strategiją, kuriai akivaizdžiai prirėkė aiškaus teisinio pagrindo.

Komitetas pabrėžia bendrų pripažinimo sistemų ir apibrėžčių svarbą (visų pirma atsižvelgiant į darbuotojų judumą) šiais klausimais:

- nelaimingi atsitikimai darbe ir nelaimingi atsitikimai vykstant į darbo vietą ir iš jos,
- profesinės ligos, kurias sukelia darbo sąlygos ir (arba) gaminiai,
- dalinis ar nuolatinis nedarbingumas ir invalidumas, kuriuos sukelia su darbu susiję nelaimingi atsitikimai ar ligos bei prarastos darbo dienos.

Komitetas mano, kad, renkant statistinius duomenis apie tokius asmenis pagal įvykių kategorijas, būtų naudinga atsižvelgti į nukentėjusiųjų lytį ir amžių bei, kiek įmanoma, į jų sutartinių santykių pobūdį. Ypatingą dėmesį reikėtų skirti surinktų asmeninių duomenų konfidencialumui.

Komitetas mano, kad reikėtų vystyti bendradarbiavimą su Tarptautine darbo organizacija (TDO) ir Pasaulio sveikatos organizacija (PSO). Komiteto nuomone, siūlomas reglamentas yra viena naudingiausių priemonių suderinti išsaugotinių duomenų pobūdį ir apibrėžtis bei šių duomenų rinkimo metodus ir analizę.

- *Asmuo pasiteirauti Alan Hick*
(Tel. 00 32 2 546 93 02, el. paštas alan.hick@eesc.europa.eu)

- **Socialinė apsauga. Darbuotojai ir jų šeimos**

- **Pagrindinis pranešėjas** José Isaías Rodríguez García Caro (Darbdaviai – ES)
- **Nuoroda.** (COM(2007) 159 galutinis - 2007/0054 (COD) – CESE 1464/2007
- **Svarbiausios nuostatos**

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas pritaria Reglamento (EB) Nr. 1408/71 prieduose pateiktiems pakeitimams ir yra įsitikinęs, kad jie padės patobulinti šio reglamento turinį ir bus naudingi ES piliečiams, kuriems jis bus taikomas. Jis remia visų pirma tuos pakeitimus, kurie bus naudingi koordinavimo srityje, nes tai nebebus išimties ar neeksportuojamos teisės.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetą, kaip socialinių partnerių ir organizuotos pilietinės visuomenės atstovas, taip pat norėtų pabrėžti, kad pasiūlymo priimti reglamentą, įgyvendinantį Reglamentą (EB) Nr. 883/2004, leidybos procesas yra labai lėtas. Komitetas neteiktų šios nuomonės, jei pirmiau nurodytas reglamentas būtų įsigaliojęs. Todėl EESRK ragina Europos Parlamentą ir Tarybą kiek įmanoma pagreitinti sprendimų priėmimo procesą ir stengtis užtikrinti, kad nauja socialinės apsaugos sistemų koordinavimo tvarka įsigaliotų kiek galima greičiau.

- *Asmuo pasiteirauti Maria Judite Berkemeier*
(Tel. 00 32 2 546 9897, el. paštas mariajudite.berkemeier@eesc.europa.eu)

10. PLÉTRA

- ***Kroatijos kelias narystės link***
- **Pranešėja** Anne-Marie Sigmund (Įvairūs interesai – AT)
- **Nuoroda.** Nuomonė savo iniciatyva – CESE 1468/2007
- **Svarbiausios nuostatos**

Komitetas palankiai vertina greitą derybų procesą ir visapusišką Kroatijos organizuotos pilietinės visuomenės dalyvavimą jame, tačiau pabrėžia, kad būtinas visų susijusių atstovaujimų pilietinių organizacijų dalyvavimas, visų pirma visapusiškas socialinių partnerių dalyvavimas derybose dėl jiems svarbių punktų.

Ekonominė padėtis Kroatijoje stabili, nors atskiruose regionuose labai skiriasi. Socialinėje srityje, nepaisant pastaraisiais metais pasiektos aiškios pažangos, vis dar reikalingos atitinkamos priemonės, pvz., sprendžiant darbo rinkos problemas. Komiteto nuomone, būtina sukurti įmonėms palankią aplinką, visų pirma MVL, kadangi jos yra ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo variklis, ypač nepalankiose ūkininkauti vietovėse.

Kroatijos pilietinės visuomenės vystymosi pažangą rodo ir nevyriausybinių organizacijų veikla. Nuo anksčiau vyravusio pilietinės visuomenės dėmesio į žmogaus teisių ir humanitarinio darbo apsaugą ir skatinimą nukreiptai veiklai šiandien pereinama prie socialinės politikos formavimo ir socialinių teisių.

Vykdam Kroatijos pilietinės visuomenės veiklą ypatingą dėmesį reikia skirti socialinių partnerių dialogui įvairiais lygiais. Kroatijos ekonomikos ir socialinių reikalų tarybos dėka oficialiai yra gerai išvystyti trišalio socialinio dialogo (darbdaviai ir profesinės sąjungos kaip vyriausybės partneriai) instituciniai pagrindai. Tačiau iki šiol toks dialogas beveik nedavė konkrečių rezultatų.

Komitetas siūlo savo pagalbą ir bendradarbiavimą, kuris galėtų apimti:

- sektorinius susitikimus su Kroatijos organizuotos pilietinės visuomenės atstovais keičiantis informacija, nuomonėmis ir patirtimi,
- EESRK narių dalyvavimą pagal pasirengimo narystei pagalbos priemonę (IPA) rengiamuose seminaruose ir kitose iniciatyvose,
- bendradarbiavimą su Kroatijos stojimui skirtos informavimo ir komunikacijos kampanijos organizatoriais, kartu rengiant atvejų tyrimų pavyzdžius, aiškiai ir skaidriai parodančius stojimo pasekmes įvairioms visuomenės grupėms.

- *Asmuo pasiteirauti Loïc Defaye*
(Tel. 00 32 2 546 83 57, el. paštas loic.defaye@eesc.europa.eu)

11. MOKESČIAI

- ***Gazolio apmokestinimo tvarka***
 - **Pranešėjas** Umberto Burani (Darbdaviai – IT)
 - **Nuomonė.** COM(2007) 52 galutinis – 2007/0023 CNS – CESE 1466/2007
 - **Svarbiausios nuostatos**

Pasiūlymas dėl direktyvos atrodo pagrįstas, jeigu neminėsime keletos EESRK iškeltų abejonų.

EESRK rekomenduoja, be kita ko, apsvastyti šiuos klausimus: bendrą išlaidų augimą, pasekmes pramonės politikai, periferinių regionų padėtį, ES išorinį konkurencingumą, užimtumą, bendrą transporto sektoriaus našumą ir efektyvumą bei mokesčių grąžinimo tvarką.

- *Asmuo pasiteirauti Imola Bedó*
(Tel. 00 32 2 546 83 62, el. paštas imola.bedo@eesc.europa.eu)

- ***Laikinosios nuostatos dėl PVM tarifų***
 - **Pranešėjas** Umberto Burani (Darbdaviai – IT)
 - **Nuoroda.** COM(2007) 381 galutinis/2 – 2007/0136 CNS – CESE 1467/2007
 - **Svarbiausios nuostatos**

EESRK palankiai vertina Komisijos darbą. Kalbant apie techninį tikslumą, pasiūlymas nepriekaištingas: priimant vėlesnius sprendimus bus svarbūs tik politiniai aspektai. EESRK norėtų atkreipti sprendimus priimančiųjų dėmesį į tai, kad rinkai ir piliečiams reikia skaidrių, teisingų ir greitai priimamų įstatymų.

- *Asmuo pasiteirauti Imola Bedó*
(Tel. 00 32 2 546 83 62, el. paštas imola.bedo@eesc.europa.eu)

12. VARTOTOJŲ APSAUGA

- ***Vartotojų apsauga. Pakaitinis naudojimas bendra nuosavybe***
 - **Pranešėjas** Jorge Pegado Liz (Įvairūs interesai – PT)

– **Nuoroda.** COM(2007) 303 galutinis – 2007/0113 COD – CESE 1445/2007

– **Svarbiausios nuostatos**

EESRK iš esmės pritaria Komisijos pasiūlymui. Komitetas vertina aptakų šio pasiūlymo pobūdį, tačiau mano, kad kaip tik šioje srityje reikalingas maksimalus suderinimas atsižvelgiant į Žaliają knygą dėl Bendrijos *acquis*, kadangi aptariama teisė yra labai unikali ir nacionaliniu lygiu jos daugialypio teisinio statuso sandara ir ypatybės labai neatitinka.

EESRK mano, kad priemonių vartotojų teisėms ginti lygis yra per žemas, ir ragina Komisiją, tinkamai atsižvelgiant į subsidiarumo principą, reglamentuoti kitus ne mažiau svarbius pasiūlymo aspektus, pradedant nuo didesnės vartotojų apsaugos.

Taigi, EESRK

- siūlo patobulinti keletą su teisine sistema susijusių nuostatų, taikomų aptariamoms teisėms, pagrindinės sutarties turiniui ir jos sąsajai su papildomomis sutartimis,
- pabrėžia susitariančiųjų šalių (ypač prasčiau informuotų vartotojų) tinkamo informavimo svarbą ir mano, kad nereikėtų panaikinti galimybės valstybėms narėms imtis baudžiamųjų sankcijų,
- ragina Komisiją nuodugniai išnagrinėti dėl konsultacinio dokumento gautas pastabas,
- siūlo keletą konkrečių pakeitimų ir pateikia keletą rekomendacijų, skirtų pasiūlymo teisiniams aspektams tobulinti ir kitų direktyvų idėjoms, sąvokoms ir praktikai konsoliduoti bei suderinti.

– *Asmuo pasiteirauti* *Luís Lobo*

(*Tel. 00 32 2 546 97 17, el. paštas luis.lopez@eesc.europa.eu*)

13. MOKSLINIAI TYRIMAI IR TECHNOLOGIJŲ PLĖTRA

• ***Žalioji knyga - Europos mokslinių tyrimų erdvė. Naujos perspektyvos***

– **Pranešėjas** Gerd Wolf (Ivairūs interesai – DE)

– **Nuoroda.** COM(2007) 161 galutinis – CESE 1440/2007

– **Svarbiausios nuostatos**

Grefe CESE 167/2007 (FR) MP/je

.../...

Komitetas pritaria Komisijos ketinimui stiprinti ir toliau plėtoti Europos mokslinių tyrimų erdvę. Nurodyti tikslai ir pasiūlymai iš esmės yra teisingi ir remtini, tačiau juos būtina papildyti, o atskirais atvejais – paaiškinti arba pataisyti.

Šioje nuomonėje Komitetas analizuoja keletą šio klausimo aspektų ir pateikia pasiūlymų, susijusių su patrauklios Europos mokslo darbuotojų darbo rinkos sukūrimu, Europos pirmavimu pasaulyje mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros srityje bei šiam tikslui pasiekti reikalingomis priemonėmis, struktūrinių fondų naudojimu MTTP infrastruktūros priemonėmis, tikslu sukurti pasaulinio lygio mokslo ir technologijų infrastruktūrą, Europos mokslinių tyrimų patrauklumą, vykstančiu „protų nutekėjimu“ ir kt.

- *Asmuo pasiteirauti Filipa Pimentel*
(Tel. 00 32 2 546 84 44, el. paštas filipa.pimentel@eesc.europa.eu)

14. TELEKOMUNIKACIJOS

- ***Judriojo palydovinio ryšio paslaugos***
- **Pagrindinis pranešėjas** Marius Eugen Opran (Darbdaviai – RO)
- **Nuoroda.** COM(2007) 480 galutinis – 2007/0174 COD – CESE 1452/2007
- **Svarbiausios nuostatos**

EESRK pritaria Pasiūlymui priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą dėl sistemų, kuriomis teikiamos judriojo palydovinio ryšio paslaugos, atrankos ir leidimo išdavimo, rekomenduoja skubiai jį priimti nustatant, kad jis įsigalioja nedelsiant.

Komitetas visiškai pritaria šio pasiūlymo I antraštinės dalies 1 straipsnio 1 dalyje nustatytam prioritetiniam tikslui: sukurti judriojo ryšio palydovinių sistemų operatorių atrankai ir leidimo išdavimui valstybėse narėse skirtą vieną bendrą Bendrijos lygiu koordinuojamą procedūrą.

EESRK mano, kad sprendimą nedelsiant priimti būtina dėl šių priežasčių:

- palydovinio ryšio sistemos savaime gali vienu metu aprėpti dideles Europos ir ES valstybių narių teritorijas,
- radijo spektro ištekliai, kuriuos galima panaudoti šiems ryšiams, yra gana riboti.
- įvairiose valstybėse narėse šiuo metu galioja skirtingi atrankos ir leidimų išdavimo sprendimai,
- šiuo metu turimo radijo spektro išteklių panaudojimo veiksmingumas yra gana ribotas.

EESRK pabrėžia, kad, atsižvelgiant į palydovinio ryšio sistemų aprėptį, jų sukūrimas ir panaudojimas yra svarbiausia iniciatyva, kurios įgyvendinimas užtikrintų Europos kosmoso pramonės plėtrą ir konkrečios ryšių srityje taikomos įrangos pažangą. Be to, ši iniciatyva atitinka tvarų vystymąsi skatinančią Lisabonos strategiją, visų pirma todėl, kad jos įgyvendinimas tiesiogiai prisideda prie naujų darbo vietų kūrimo didėjančio konkurencingumo sąlygomis.

Komitetas džiaugiasi, kad Europa šioje srityje turi daug techninių išteklių, o tai ypač naudinga priimant šį pasiūlymą. Iš tiesų, trys iš didžiausių pasaulio palydovinio ryšio sistemų operatorių yra Europoje ir palydovinis ryšys sudaro 40 proc. šiuo metu gaunamų Europos kosminės erdvės sektoriaus pajamų.

EESRK palankiai vertina konsensusą, kurį Komisija pasiekė skatindama priimti šį pasiūlymą, kuriam dar jo rengimo metu pritaria visi konsultacijose dalyvavę subjektai: palydovų pramonės atstovai, telekomunikacijų tinklų operatoriai, Europos kosmoso agentūra ir nacionalinės valstybių narių reguliavimo institucijos.

Komitetas taip pat mano, kad šiuo metu svarstomoje galutinėje sprendimo redakcijoje vienodai atsižvelgiama į visus skirtingus konsultacijų metu pareikštus požiūrius. Šie požiūriai visų pirma susiję su atrankos metodais ir kriterijais, būtinybe nacionaliniu lygiu sudaryti lankstesnes sąlygas, nustatant terminą leidimui gauti bei pastarojo galiojimo laiką, ir poreikiu labiau derinti nacionalines leidimų išdavimo procedūras.

- *Asmuo pasiteirauti Agota Bazsik*
(Tel. 0032 2 546 8287, el. paštas Agota.bazsik@eesc.europa.eu)

15. BENDRIJOS STANDARTAI

- ***Svarstyklės***

C kategorijos nuomonė

- **Nuoroda.** COM(2007) 446 galutinis – 2007/0164 COD – CESE 1446/2007

- *Asmuo pasiteirauti João Pereira dos Santos*
(Tel. 00 32 2 546 92 45, el. paštas Joao.pereiradossantos@eesc.europa.eu)

- ***Pakeitimas. Tam tikrų nuostatų taikymas Estijai***

C kategorijos nuomonė

- **Nuoroda.** COM(2007) 411 galutinis – 2007/0141 COD – CESE 1451/2007

- *Asmuo pasiteirauti Siegfried Jantscher*
(Tel. 00 32 2 546 8287, el. paštas siegfried.jantscher@eesc.europa.eu)
-